

Περιεχόμενα

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ 13

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ 17

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ 19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΡΧΑΤΚΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ

ΟΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥΣ 25

1. Εἰσαγωγικὰ 25
2. Ἡ ἐπιστήμη ἀρχίζει μὲ μύθους 28
3. Δύο πολιτισμοὶ 31
4. Ὁ κόσμος: Ἐνα ἀρμονικὸ σύμπαν 34
5. Μύθοι καὶ θεωρίες 45
6. Τὰ φυσικὰ φαινόμενα 49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ 53

1. Εἰσαγωγικὰ 53
2. Οι θεμελιωτές τῆς ἐπιστημονικῆς ιατρικῆς 62
3. Οι Ἐλεάτες καὶ οἱ ὀπομικοὶ φιλόσοφοι:
‘Ο Άχιλλέας, ἦ ὁ λαγός καὶ ἡ χελώνα 68

4.	Οι Πυθαγόρειοι:	
	‘Η μυστική μαργεία τῶν ἀριθμῶν	74
5.	‘Η ἐποχὴ τῆς ἀπόδειξης	81
6.	‘Ο Εὐκλείδης.....	84
7.	Ἐπιστήμη καὶ τεχνολογία	87
8.	Τὸ μεγάλο ἐπίτευγμα	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	91
---------------------------	----

1.	Εἰσαγωγικὰ	91
2.	‘Ο Πλάτων	94
3.	Τελεολογία: ‘Ο καλύτερος ὄλων τῶν πιθανῶν κόσμων	101
4.	‘Η ἀτομικὴ θεωρία καὶ ἡ ἔξελιξή της	103
5.	Καμιά μικρὴ ἢ ἀσήμαντη ἐπίδραση	108
6.	Ἀριστοτέλης: «‘Ο κύριος τῶν ἐπαίοντων»	109
7.	Τὸ ἐπίγειο βασίλειο	111
8.	Οἱ οὐρανοὶ.....	114
9.	Τὸ ποθέσεις γιὰ τὴν ὥλη	116
10.	‘Ο Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ποιότητες	118
11.	Ἐξηγήσεις.....	122
12.	‘Η κατεύθυνση τῆς ἐξήγησης: Ρυθμισμένη ζωὴ	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΥΡΑΝΙΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	127
------------------------	-----

1.	Εἰσαγωγικὰ	127
2.	Εὑδοξὸς ὁ Κνῖδιος: «‘Οπισθόδρομη κίνηση»	141
3.	‘Η ἀστρονομία τοῦ Πτολεμαίου	145
4.	Οἱ τέσσερις ἐποχὲς.....	149
5.	Ἐπαναστατικὸς τρόπος σκέψης.....	151
6.	Μοντέλα τῶν οὐρανῶν.....	152

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ
Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ 159

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ
Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ 185

1.	Είσαγωγικά	185
2.	‘Ο Γαληνός	199
3.	Άρχαιες θεωρίες γιὰ τὸ αἴμα	207
4.	‘Ο Ἀριστοτέλης καὶ ἡ βιολογία: Οἱ ἀπαρχὲς τῆς βιολογίας	213
5.	Ἡ ἐμβρυολογία καὶ τὰ εἰδῆ	214
6.	Ἡ ταξινομία	216

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
Η ΥΣΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ:
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ 219

1.	Είσαγωγικά	219
2.	‘Ο Ἐπίκουρος καὶ ὁ ἐπίκουρισμός: Περὶ τῆς φύσεως τῶν ὄντων	220
3.	Οἱ Στωϊκοί: Ἡ ἐνεργητική (τὸ ποιοῦν) καὶ ἡ παθητική (τὸ πάσχον) ἀρχὴ	223
4.	‘Ο Ἀρχιμήδης ὁ Συρακούσιος	227
5.	‘Ο Ἐρατοσθένης ὁ Κυρηναῖος	232
6.	‘Ο Ἡρών ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ ἡ μηχανή του	234
7.	Ἡ προέλευση τῆς ἀλχημείας καὶ τῆς ἀστρολογίας	236
8.	Ἡ παραχμὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης; “Ολα τὰ καλὰ ἔχουν κάποτε ἔνα τέλος	243

ΕΠΠΛΟΓΟΣ
Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ 247

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1. Χάρτης τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας 261
2. Γλωσσάριο ὅρων 263
3. Χρονολογικός πίνακας ἀρχαίων Ἑλλήνων
φυσικῶν φιλοσόφων – ἐπιστημόνων 275
4. Ἐπιλογὴ βιβλιογραφίας 281

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΕΡΓΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ
ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟ 285